

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin

DASAM's bestyrelses skriftlige årsberetning 2014-2015

DASAM's bestyrelse har i denne periode bestået af Vivi Schlünssen (formand), Ane Marie Thulstrup (næstformand), Anders Ingemann Larsen (kasserer), Tina Storm Khwaja (sekretær) samt Peder Skov, Lars Skadhauge og Charlotte Brauer. Som repræsentant for YAM har Paula Hammer deltaget som observatør i bestyrelsen.

Der har været afholdt seks bestyrelsesmøder siden generalforsamlingen marts 2014. Formændene for DASAM's udvalg har deltaget i mindst ét bestyrelsesmøde, hvor udvalgenes aktiviteter har været drøftet.

For en række af de kommende punkter henvises til særskilt beretning for udvalgene

ARMONI

ARMONIs redaktør er fortsat Ole Carstensen, men redaktionen er fra 2015 skiftet fra AMK i Esbjerg til AMK i Herning, og der er indgået en ny aftale fra jan 2015 - dec 2017. Der er nu i alt 50 ud af 75 planlagte vejledninger. Der er 21 (mod 19 sidste år) instrukser, der burde have været revideret. Der er færdiggjort 2 nye vejledninger i 2014, heraf en instruks om arbejdsrelateret depression som endelig blev færdig efter et internat møde maj 2014. Det er fortsat ikke nemt at få de enkelte afdelinger til at deltage, selvom det er en oplagt kompetenceudvikling for yngre læger under supervision af en speciallæge.

På ledende overlægsmøde Jan 2015 blev det besluttet, at alle klinikker fremover skal betale det samme for at få adgang til ARMONI.

Videreuddannelsesudvalget

Den nye målbeskrivelse for Arbejdsmedicin blev godkendt april 2014, og det elektroniske logbogssystem blev landsdækkende november 2014. Fremover vil indgå 4 ophold af 6 måneders varighed i andre kliniske fag, hvor et af opholdene kan være indenfor andre relevante specialer eller tages som ekstra arbejdsmedicin. Som noget nyt er der nu landsdækkende obligatoriske returdays og obligatorisk observation af journaloptagelse under udførelse.

Uddannelsesprogrammer er udarbejdet eller på vej i de 3 uddannelsesregioner. På nuværende tidspunkt er der 12 læger i I-stilling og 7 læger i H-stilling efter den nye ordning. Der er 6 læger i H-stilling efter den gamle ordning. Det afspejler en stigende interesse for specialet. Der opfordres til, at alle afdelinger slår deres introduktionsstillinger op, sådan at vi sikrer kandidater til de 9 årlige hoveduddannelsesstillinger, som vi har lovet Sundhedsstyrelsen i Dimensioneringsplan 2013-17.

Kursusudvalg

Aktuelt kører sidste runde af det fælles kursus for Arbejdsmedicin og Samfundsmedicin. Fra 2016 vil 6 kurser (18 kursusdage) fortsat være fælles med samfundsmedicinerne, mens 3 kurser (12 kursusdage) vil være rent arbejdsmedicinske. Det er kurserne "Toksikologi, risikovurdering, risikohåndtering"; "Klinisk arbejdsmedicin", samt "Folkesundhed, sundhedspolitik og presse". Sundhedsstyrelsen har accepteret den ekstra økonomiske byrde, denne opsplitning betyder.

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin

Det er endnu uafklaret, hvordan vi løfter denne opgave. Da vi er få, ville det være oplagt at lave kurserne i samarbejde med andre eller bruge et eksisterende kursus. Der er behov for ekstra kræfter i kursusudvalget. Der er sendt en mail rundt til de ledende overlæger med en opfordring til at finde deltagere til dette arbejde. Derudover er der akut behov for delkursusledere til to fælles kurser, nemlig Sundhedsjura og Sundhedsøkonomi

International medicin

Arbejdet i ICOEPH udvikler sig nærmest eksplosivt med hensyn til antal projekter, aktører, rapporter og videnskabelige artikler. Stadig flere arbejdsmedicinere, andre arbejdsmiljøprofessionelle og arbejdsmedicinske klinikker er involveret i internationale arbejdsmiljøprojekter. Der er aktuelt projekter i Bolivia, Uganda, Nepal og Filippinerne med fokus på pesticider og kviksølv. I Uganda er der planer om at etablere en Giftinformationscentral, og den danske ekspert på området, Peter Jacobsen, har primo 2015 besøgt Kampala. Området tiltrækker mange interesserede studenter, der deltager med bachelorprojekter, forsknings-år og som ph.d. studerende.

Det er fortsat muligt at ansøge selskabet om rejselegat. Aktuelt er netop uddelt legat til en studietur for Bodil Petersen, som skal besøge Villa Sana i Norge, et kursustilbud til læger med mentale helbredsproblemer.

Sammenlægning af arbejdsmedicin og samfundsmedicin

Foråret 2014 udarbejdede en arbejdsgruppe under DASAM og DASAMS en afklarende rapport for at afdække forskelle og ligheder mellem specialerne. Rapporten konkluderede, at vi har patienterne til fælles med socialmedicinere (der også dækker området udenfor arbejde). Vi har forskningsmetoderne til fælles med de administrative medicinere. Særligt blandt yngre samfundsmedicinere er der skepsis for sammenlægning, og ved samfundsmedicinernes årsmøde juni 2014 var der ikke aktuelt stemning for en sammenlægning. De konkrete bestræbelser for en sammenlægning på kort sigt opgives hermed. Vi er fortsat i dialog med DASAMS om konkrete tiltag. Aktuelt er der foråret 2015 udbudt et fælles forskningstræningskursus.

Stressbehandling på de Arbejdsmedicinske klinikker

Der er udarbejdet MTV rapport om effekten af behandling af arbejdsrelateret stress. Det konkluderes, at stressbehandling har en vis effekt med mulighed for menneskelige og til en hvis grad økonomiske gevinster. Formand for Arbejdsgruppen, Ole Carstensen, har sendt ansøgning til Sundhedsstyrelsen med henblik på DRG-registrering af arbejdsrelateret stressbehandling.

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin

Specialeplan

Ved et møde den 21. januar 2014 blev arbejdet med revision af Specialeplanen skudt i gang. Det har været en længere proces, hvor vi indenfor specialet i flere omgange har drøftet fordele og ulemper ved specielt regionsfunktioner. Efter et møde i Sundhedsstyrelsen august 2014 enedes specialegruppen (2 repræsentanter fra DASAM, samt én repræsentant fra hver region) om et forslag med 2 regionsfunktioner (eksponeringskarakteristik ved bindevævssygdomme, toksikologisk udredning af lever, nyre og neurosygdomme) og 3 højt specialiserede funktioner (eksponeringskarakterisering ved specifikke provokationer, toksikologi (BBH giftlinien) og asbestose med kompleks eksponeringskarakteristik). Efterfølgende har Sundhedsstyrelsen ændret i udkastet, og det udkast som aktuelt diskuteres i Den Regionale Baggrundsgruppe for Specialeplanlægning er uden regionsfunktioner men med de 3 højt specialiserede funktioner. Desuden er forskning som kerneområde også ude af nuværende version. Vi har gjort indsigelse i forhold til begge ændringer fra SS. I forbindelse med at udkastet sendes til det Rådgivende Udvalg for Specialeplanlægning får vi en ny version til kommentering. De enkelte regioner skal efter planen søge funktioner hjem fra juni til december 2015.

Fælles klinisk database

Der er opnået enighed i Region Midt og Nord om hvilke variabler, der skal indgå i de fælles kliniske database, og variabelliste har i flere omgange været sendt til de ledende overlæger på alle klinikker. Kodningen er i gang i Aarhus og Herning og skal herefter efter planen udbredes til resten af landet.

Ny arbejdsgruppe om AMK patienter med anden etnisk baggrund

Lone Donbæk Jensen har taget initiativ til en arbejdsgruppe med det formål at tilbyde bedre rådgivning på AMK til personer med anden etnisk baggrund.

AM-PRO

DASAM har de sidste 2 år været med i AM-PRO, <http://am-pro.dk>. AM-PRO er en paraplyorganisation for arbejdsmiljøfaglige foreninger og selskaber med det overordnede formål at styrke samarbejdet for at forbedre arbejdsmiljøet på de danske arbejdspladser. Der bliver løbende lagt highlights ud på AM-PRO's hjemmeside, DASAM har netop bidraget med et indlæg om asbest.

Fagområde

Det første arbejdsmedicinske fagområde er meget tæt på at være en realitet. Der er udarbejdet et fælles fagområde i allergologi for lungemedicin, dermatologi og arbejdsmedicin. Fagområdet er godkendt af Dansk Selskab for Allergologi, Dansk dermatologisk selskab og DASAM. Vi afventer nu endelig godkendelse fra Danske Lungemedicinsk Selskab.

Som fagområde specialist i allergologi skal man være ansat mindst 1½ år på et allergicenter/allergologisk specialafdeling. Uddannelsen er på 24 måneder, hvoraf de 6 måneder kan være på en anden relevant afdeling.

Der arbejdes fortsat på at definere et fagområde i toksikologi.

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin

Andet

DASAM blev bedt om at udpege 2 medlemmer til EU-kommission til en arbejdsgruppe, der skal definere diagnostiske kriterier for arbejdsbetingede sygdomme på tværs af EU medlemslande. Jane Frølund Thomsen og Poul Frost har påtaget sig opgaven.

Den 12. december 2014 blev der afholdt et medlemsmøde om asbest som et samarbejde mellem DASAM, NFA og Kræftens Bekæmpelse. December 2014 var alle DASAM medlemmer inviteret til endags seminar i den internationale gruppe ICOEPH.

YAM forslag om fond til dækning af årsmøde gebyr til HU læger i sideuddannelse

Bestyrelsen vil gerne støtte et forslag fra YAM om at gøre det muligt for HU læger at søge DASAM om dækning af årsmødegebyr hvis de er i sideuddannelse og ikke har mulighed for at få dækket gebyret andetsteds. Det drejer sig ca. om 1-2 HU læger/året sv. Til 2500-5000 kr. årligt.

DASAM i 2015

I DASAM's visionspapir fra oktober 2013 er en række ledetråde for de kommende års arbejde, herunder Arbejds- og Miljømedicinsk forskning på højt internationalt niveau indenfor de væsentligste Arbejds- og Miljømedicinske områder; øget fokus på prognose og rådgivning af personer med arbejdshindrende sygdomme; øget fokus på international Arbejds- og Miljømedicin; øget samarbejde med øvrige kliniske hospitalsafdelinger og forskningsinstitutioner omkring 'det sammenhængende patientforløb' samt etablering af flere arbejdsmedicinske fagområder.

I 2015 er der en række opgaver til den nye bestyrelse:

- I 2015 har DASAM 35 års jubilæum, og speciallægeuddannelsen i Arbejdsmedicin bliver 30 år. DASAM lægger op til at afsætte ressourcer til et jubilæumssymposium i efteråret 2015.
- Det vil fortsat være relevant at udarbejde et appendix til DASAM's visionspapir for de enkelte kliniske områder.
- DASAM er blevet bedt om at arbejde for, at miljømålinger fra Arbejds miljørådgivere eller andre virksomheder bliver tilgængelige for forskning. Vi kom ikke rigtigt i gang i 2014 – vi håber den nye bestyrelse tager fat idet nye år.
- DASAM's hjemmeside trænger igen til en ansigtsløftning. Aktuelt arbejder gode kræfter i bestyrelsen med en plan for dette.
- Der er lagt op til, at DASAM og de ledende overlæger vil foretage en evaluering af patientforløb på klinikker med og uden sammenlægning af arbejdsmedicin og socialmedicin ved bl.a. at inddrage DREAM data.

Sidst, men ikke mindst, vil bestyrelsen gerne rette en varm tak til alle de aktive DASAM-medlemmer, som på forskellig vis har ydet en stor indsats i årets løb – og benytte lejligheden til endnu engang at takke årsmødeudvalget for at vi igen kan være sammen om et forhåbentligt sjovt og lærerigt årsmøde.

DASAM's bestyrelse, 8. marts 2015

Årsmødeudvalget

Formand: Rolf Petersen

Medlemmer: Niels Ebbenhøj, Nanna Eller

I forberedelsen af årsmødet 2015 har desuden deltaget:

Vivi Schlünssen, Peter Jacobsen og Nana Mark

DASAM's bestyrelse besluttede efter forslag fra flere ledende overlæger at reducere Årsmødet 2015 til en varighed på 2 dage i stedet for 2½ dag, som det tidligere har været. Den del der er blevet skåret væk er sessionen med præsentation af årets ph.d. afhandlinger. De øvrige faglige sessioner er bibeholdt med et hovedtema i år om toksikologi, posterpræsentation og frie foredrag, hvor antallet af indsendte bidrag i år har været betydelig.

Der var planer om udover hovedtemaet om toksikologi, at arrangere et parallelt tema for psykologerne. Desværre lod dette sig ikke gøre for 2015, men vil blive forsøgt etableret til årsmødet 2016.

Der efterlyses nye medlemmer til udvalget.

Rolf Petersen

Beretning for ARMONI 2014.

Redaktionsgruppen har bestået af Charlotte Brauer, Niels Kjærgaard Jørgensen, Jens Brandt, Ole Carstensen, Gitte Jacobsen, Katrine Andersen, Jesper Rasmussen og Rebekka Michaelsen.

Redaktionsgruppen har nu repræsentanter fra 5 afdelinger, Bispebjerg, Nykøbing F, Odense, Esbjerg og Herning.

Det praktiske arbejde er udført af den faglige redaktør, Ole Carstensen og Rune Bai Nielsen, akademisk medarbejder Arbejdsmedicinsk Afdeling, Esbjerg.

Den faglige redaktør er ansvarlig over for DASAM's bestyrelse vedrørende det faglige indhold, økonomi og tekniske drift af ARMONI samt tildeling af adgang og instruktion af brugere og bidragsydere. Det er de arbejdsmedicinske klinikker og DBO, der betaler driften af systemet. DASAM's bestyrelse har vedtaget, at øvrige aktører blandt arbejdsmiljøaktører kan bidrage og dermed få adgang til Armoni.

Der er afholdt to møder i redaktionsgruppen i 2014.

Der er udfærdiget en ny kontrakt med DASAM's bestyrelsen. Årsagen til dette er, at kontrakten mellem Arbejdsmedicinsk Afdeling i Esbjerg er udløbet og opsagt fra afdelingens side. En ny kontrakt er etableret med Arbejdsmedicinsk Klinik i Herning, som har overtaget ansvaret for drift og den faglige redaktion. Der er således ikke sket skift på redaktør posten.

App

Det har været et ønske fra brugerne og DASAM's bestyrelse at siden kan tilgås fra operativsystemer som android, iOS, Windows og symbian via en app. Der er udviklet en app det forløbne år, som kan bruges i android. Der er dog et ønske om at Armoni også kan tilgås gennem en app. til Iphone, hvilket der er afsat midler til i budgettet for 2015. App. skal distribueres via apple og google, hvilket betyder der bliver en løbende driftsudgift på ca 1500 kr pr. år.

Workshop

Der har i maj måned været afholdt en workshop om udredning af "Arbejdsrelateret depression", der har resulteret i en Armoni vejledning udarbejdet af 4 grupper og gennem diskuteret på workshoppen. Workshoppen var effektiv og blev afviklet yderst positiv gennem konstruktiv dialog og samarbejde.

Vejledninger

Der er nu i alt 50 vejledninger, og der er planlagt 75 vejledninger i alt. Der er færdiggjort 2 nye vejledninger i 2014, der er lagt ud på Armoni. I oktober er der ligeledes modtaget 2 nye vejledninger, der nu er under review. Der er pr. 1. jan 21 (mod 19 sidste år) instrukser, der burde have været revideret. Forfatterne er blevet rykket. Enkelte forfattere har bedt om at blive fritaget for det fortsatte ansvar, og vi er i gang med at finde andre, der kan overtage ansvaret. Der vil blive rykket nogle tiere for revisioner, som skal laves hvert 3. år. Efter 3 rykkere, så vil vejledningen blive udbudt til andre. Produktionstiden for de fleste vejledninger ligger på 1 til flere år. Det er vedtaget, at de enkelte institutioner tager ansvar for en ny vejledning pr. år. De ledende overlæger og DASAM's bestyrelse er enige om, at alle klinikker skal bidrage til udfærdigelse af vejledninger. Dette er dog en stadig udfordring at få sat navn og ansvar på de enkelte vejledninger. Dette selv om

det er en oplagt kompetenceudvikling for de yngre læger under supervision af en speciallæge at være ansvarlig for en klinisk vejledning, som både er værdifuldt på deres CV, og som kan give nogle krydser i portofølgen. Indtil videre, så er det kun Ålborg, Esbjerg og Herning, der har haft læger under uddannelse til at lave vejledninger under supervision.

Det er vedtaget i redaktionsgruppen, at der ikke længere udfærdiges patientinformationspjecer i Armoni regi, men at gode pjecer og andet informationsmateriale fra de enkelte afdelinger bliver lagt ud på siden "patientinformation" med angivelse af, hvilken klinik eller enkeltperson, der har lavet den. Der kan som tidligere linkes fra de enkelte vejledninger til godt informationsmateriale.

Ud over instrukserne er det meningen, at ARMONI skulle være et informationssystem, som kan være indgang for arbejdsmedicinernes, unge som gamles, søgen af viden og debat med hinanden. En slags arbejdsmedicinens Facebook. Dette fungerer stadigvæk ikke på nuværende tidspunkt, selvom der er et velfungerende debatforum. Grupper kan stadig anvende systemet som fælles informations- og fildelingssystem. Det kræver kontakt til redaktøren for at få oprettet lukkede grupper på ARMONI. Det er vedtaget at sende en mail ud via DADL' medlemservice og løbende sende mass mails, mindst en gang månedlig, når der kommer nye vejledninger og andre materialer på siden.

I det nye Armoni ligger der en publikationsdatabase, som indeholder danske oversigtsartikler og kausistikker om kliniske problemstillinger, som stadig ses hos arbejdsmedicinske patienter, ligesom de fra afdelingerne udgåede afhandlinger kan findes på de åbne sider.

Kalenderen i Armoni er en kalender, hvor møder, begivenheder af interesse for arbejdsmedicinere vil blive annonceret. Denne kalender er integreret med kalenderen på www.dasamnet.dk. Der har været problemer med denne det sidste halvår af 2014, fordi kalenderen baseres på en google kalender, som er ændret. Det betyder man ikke kan klikke på begivenheden for at få detaljer. Der skal i 2015 findes en løsning på dette problem.

Søgefunktionen i Armoni fungerer ikke optimalt, hvilket redaktionen har besluttet at arbejde videre med

En del af ARMONI er offentlig. Der er et let stigende besøgstal på nu gennemsnitlig 1200 besøgende pr. måned. Halvdelen er tilbagevendende besøg, og der bliver set gennemsnitlig 5 sider pr besøg. I alt 75 % af de besøgende besøger instruksiderne. Der er 187 personer, der har bedt om et login, men kun 37 regelmæssige brugere, og 35 har aldrig været logget ind. Personer bliver automatisk blokeret efter et års inaktivitet, og skal så bede om at få adgang igen.

Det er Sydvestjysk Sygehus regnskabssystem, der håndterer økonomien, betaler regningerne og indkræver pengene fra DBO og de arbejdsmedicinske klinikker.

Det foreløbige regnskab viser et akkumuleret overskud på kr. 192.351 I budgettet for 2015 er der indregnet udgifter til publicering af en app.

På redaktionsgruppens vegne
Ole Carstensen

Årsberetning for videreuddannelsesudvalget

Formand: Tine Rubak Erichsen, Slagelse
Medlemmer: Jane Frølund Thomsen, BBH
Gert Thomsen, Esbjerg
Tine Malling, Aalborg
Iben Brock Jacobsen, Odense
Paula Hammer, BBH
Helene Paarup, Odense

Formål: Ansvar for målbeskrivelsen og indholdet af speciallægeuddannelsen indenfor arbejdsmedicin. Herunder udarbejdelse af logbøger, kompetencekort og overordnede uddannelsesprogrammer.

Årets gang:

Den nyeste udgave af målbeskrivelsen blev godkendt 23. april 2014, og effektueret pr. 1. september 2014. Dermed kunne det store arbejde i 2012/2013 lægges bag udvalget. Og der har derfor ikke været møde i udvalget siden sommer 2014, hvor de overordnede uddannelsesprogrammer blev gennemgået. Siden da er al kommunikation foregået via mail.

Alle læger, intro- eller hoveduddannelsesstillinger, der påbegyndte uddannelse pr. 1. september 2014 eller senere er også kommet over på den elektroniske logbog (logbog.net)

Kompetencekort er blevet gjort obligatoriske i uddannelsen, og disse forefindes nu også i den elektroniske logbog.

Uddannelsesstillinger:

På nuværende tidspunkt er der 12 læger i I-stilling og 7 læger i H-stilling efter den nye ordning. Der er 6 i H-stilling efter den gamle ordning.

Kursusdag i AT og ASK

Den første obligatoriske kursusdag for introduktionslæger til AT og ASK blev afholdt i september 2014. Der var stor deltagelse og fra både AT og ASK var der tilfredshed med arrangementet. AT og ASK har sagt ja, til næste kursusdag i efteråret. Denne arrangeres i maj/juni måned, så afdelingerne kan nå at planlægge efter dette.

Fremtidsudsigter:

På nuværende tidspunkt er der stigende interesse for specialet – i hvert fald i Øst. Der opfordres til, at alle afdelinger slår deres introduktionsstillinger op, således vi sikrer, at hoveduddannelsesstillingerne kan blive besat. Dermed kan den begyndende fremgang og interesse for specialet fastholdes.

Tine Erichsen

DASAM Kursusudvalg beretning 2014

Medlemmer: Iben Brock Jacobsen , Luise Mølenberg Begtrup, Gert Thomsen

Som følge af revision af målbeskrivelserne forestår en revision af speciallægekurserne. 2015 er det sidste år med den gamle kursusrække. Tak til del-kursus-ledere og undervisere – der bliver fortsat brug for jeres indsats.

Speciallægekurserne

Der har været en lang tradition for samarbejde med Samfundsmedicin om speciallægekurserne. I 2013 fik specialet samfundsmedicin godkendt en ny målbeskrivelse. Som følge heraf er der sket en betydelig ændring i de kompetencer, som de yngre samfundsmedicinere skal opnå på speciallægekurserne. Herunder er den samfundsmedicinske kursusrække omlagt til 10 3-dages moduler, herunder planlægges en del af de tidligere fælles kurser af to dages varighed som tre-dages kurser.

Vi har haft nogle forhandlinger med Samfundsmedicinerne om dette, men kravet til kursus-strukturen har været ultimativt fra Samfundsmedicinernes side. Vi har foreslået, at nogle kurser blev planlagt, så de dele, der var relevante for arbejdsmedicinere, blev planlagt på to dage, men sådanne bindinger var ikke acceptable. Vi er velkomne til at deltage i de kurser, vi mener er relevante – og gennem sparringspartner at have indflydelse på detailplanlægningen.

Efter debat i kursus-udvalg, med delkursusledere og bestyrelsen er planen for fælles kurser fra 2016-18

*Sundhedsøkonomi - Maj 2016

Risikovurdering, risikostyring og risikokommunikation November 2016

Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering September 2017

* Sundhedsjura November 2017

International sundhed Marts 2018

Projektarbejde Maj 2018

Ved de kurser, hvor der er *markering mangler vi en sparringspartner til at være med til at sikre den arbejdsmedicinske vinkel. Interesserede må meget gerne melde sig.

I forhold til de øvrige kurser er ikke noget afklaret endnu – vi kan i udvalget godt bruge en eller to speciallæger, der har erfaringen fra de tidligere kurser at trække på.

Forskningstræning

Forskningstræning har i en årrække været et smertensbarn i forhold til de læger, der ikke tager PhD før eller i løbet af speciallægeuddannelsen. PhD giver merit for forskningstræningen. Forskningstræningen består af tre moduler, hvoraf de første to udbydes tværfagligt og de sidste skal tilrettelægges af specialet. Da der er få hoveduddannelseslæger, der har haft behov, er enkelt yngre læger kommet i klemme, fordi kurset ikke er udbudt.

Det er der nu kommet en god løsning på. Modul to og tre udbydes nu i samarbejde med Samfundsmedicin som to gange tre dage. Da der ikke er så mange samfundsmedicinere, der laver PhD, vil kurset blive udbudt minimum årligt. Første forløb bliver til april+maj.

Gert Thomsen

Formand

ÅRSRAPPORT ICOEPH 2014

Af Erik Jørs og ICOEPH's arbejdsgrupper

December 2014

ICOEPH udvikler sig stadig - det er den korte fortælling for 2014!

Projektaktiviteter

I 2014 har vi sammen med Dialogos startet flere projekter enten som nye eller som nye faser af eksisterende projekter.

I Bolivia afsluttedes med udgangen af 2013 vores mangeårige Plagbol projekt og samtidigt startede et nyt projekt om fødevarersikkerhed og miljø i forhold til pesticidforurening. Vi bevæger os altså fra brug af sprøjtemidler i landbruget over i nye facetter af 'pesticider og sundhed'. Samtidigt blev i 2013 startet et pilotprojekt om afprøvning af 'gravity-boraxmetoden' til guldudvinding uden brug af kviksølv. Dette projekt forløb godt og planen er at søge om midler til et flerårigt projektforsøg, i første omgang mellem vore samarbejdspartnere Plagbol Foundation og Blacksmith Institute, hvor vi kan blive involveret senere, hvis det ikke lykkes dem at skaffe midler. Vi har støttet Plagbol Foundation gennem mange år og det er godt at de nu er ved at løsrive sig og stå på egne ben gennem nye partnerskaber og projektmuligheder. Olaf var i februar -14 og Erik i juli -14 på projektbesøg og rapporter herfra foreligger.

I Uganda blev en ny fase af Pesticides Health and Environment Uganda skudt i gang og projektet er i fulde omdrejninger, med undervisning af bønder og sundhedspersonaler i et større projektområde og udgivelse af informationsmaterialer vedr. pesticider, alternativer og forgiftninger. Der er god opbakning fra myndigheder som forsøger at mainstreamere nogle af de tiltag projektet igangsætter og afprøver. Helene fra AMK Herning og Sabine fra KU var i februar i Uganda og lavede baseline, og Erik på konferencedeltagelse og projektbesøg i september-oktober -14, rapporter herfra foreligger. I Uganda vil de gerne have en Giftinformationscentral op at stå og vi sender vores hjemlige ekspert og kollega Peter Jacobsen af sted først i det nye år for at holde kurser i Kampala.

I Nepal er projektet 'Farmers health' meget lig Uganda, hvad aktiviteter angår. Vi har Anshu af sted og har haft Dea af sted, begge AMK Bispebjerg, for at lave forskning. Erik var sidst på projektbesøg ultimo -13, rapport foreligger.

Endelig er ny fase igangsat på Philippinerne af det lovende projekt til afskaffelse af kviksølv i minedrift. Vi havde i fase 1 100% succes i et af projektområderne, mens det andet var næsten 100% fiasko, hvad angår at få minearbejderne til at switche til 'gravity-borax method'. Dette behandles i en indsendt artikel, hvor der bla. ses på hvorfor disse forskelle i resultater, når vi øjensynligt har en 'win-win' metode med større udbytte, lignende arbejdsindsats og mindre forgiftningsfare og forurening. GEUS er interesserede i at få os med i flere projekter, aktuelt måske i Guyana, hvor der som i mange low-income countries svines med kviksølv i tonsvis under guldudvinding. Se evt. filmen

Forskning og formidling

Der er gennem årene involveret studerende og flere arbejdsmiljøspecialister i projekterne, det har resulteret i mange specialer (bachelor, kandidat, forskningsår, masters). I år er det også boomet med artikler fra vores projekter, omkring 10 er publiceret eller indsendt til review, både om pesticider og kviksølv. Og flere er på vej da Dea lige har været i Nepal og set på symptomer og acetylcholinesterase før og efter sprøjtescancer, ligesom Anshu er ved at undersøge effekten af simple, billige værnemidler på symptomer og

acetylcholinesterase. Martin fra AU forbereder en phd, og Charlotte er i Bolivia og får forhåbentligt lov at gennemføre en undersøgelse af pesticider, og her især pyrethroiders betydning for diabetes. Emilie har skrevet en master og super artikel om sprøjtemiddelrester i tomater i Bolivia og det er bedske sager, ligesom Anders fra KU-Life tager til Nepal primo 2014 for at undersøge grøntsagssælgeres og forbrugeres viden om pesticiders giftighed og opmærksomhed på pesticidrester i fødevarer. Selv er jeg i gang med en phd om effekten af en intervention overfor bønder som kan nedsætte uhensigtsmæssig brug af giftige sprøjtemidler og dermed forgiftninger.

Der undervises på de tre gamle universiteter i global arbejds- og miljømedicin og måske også Øjvind kan finde nogle timer i Ålborg så de også kommer med i løbet af 2015. SDU og OUH prioriterer pt global medicin højt, og her er vi med i udviklingen af dette, inklusive timer i global arbejds- og miljømedicin. Vi er også en del af undervisningen i speciallægeuddannelsen og studerende på KU-Life.

Samarbejdsrelationer

Nationalt er der fin opbakning til ICOEPH rundt på klinikkerne, hvor flere har haft studerende og ansatte involveret. Vi mangler dog at andre en ICOEPH her i Odense sætter arbejdstimer af og uddelegerer ansvar for at skaffe midler til projektaktiviteter og forskning i dette vigtige område – det må være det næste skridt der skal tages, mulighederne er der absolut!

Vi samarbejder med GEUS og der skulle være koordinering i gang for at starte fælles Geomedicinske aktiviteter udover de kviksølvprojekter vi har været fælles om. Internationalt har vi gennem mit engagement i ICOH og udviklingsarbejdet et bredt netværk, både indenfor pesticider og minedrift. Jeg er chair for en gruppe der blev startet for 'Vulnerable workers'- minedrift i Cancun af WHO, siden blev alle grupper for vulnerable workers skrevet ud af WHO's femårsplan og nu er vi fra februar godkendt som en arbejdsgruppe i Mining Occupational Safety and Health under ICOH. Til juni på ICOHs kongres i Seoul ophøjes vi formentlig til en Scientific Committee. Der er lavet en del i denne gruppe gennem skypemøder og nu foreligger en arbejdsplan og et paper on mining and OSH som kan rekvireres ligesom I er meget velkomne til at være med i gruppen der har små 50 medlemmer fra hele verden efterhånden. I 2016 har MinOSH sagt ja til at være medarrangører af et NIVA kursus i mining, og bliver vi et videnskabeligt selskab i 2015, er min plan at lægge an til en konference i Danmark i 2017 om mining – håber så Grønland kan være med, da vi jo er lidt tynde i minedrift herhjemme.

Økonomi

Den er god.

Til slut vil vi i ICOEPH opfordre alle klinikker og interesserede til at bakke op, afsætte ressourcer til det globale arbejde og gerne tage nye intro-læger, kursuslæger og speciallæger ind og give dem global arbejds- og miljømedicin som deres specialeområde.

Beretning fra DASAMS udvalg for Miljø og Sundhed for 2014.

Udvalget har i det forgangne år bestået af Jakob Bønløkke (JB) (formand), og Ole Carstensen

DASAM's udvalg for Miljø og Sundhed er det udvalg som varetager DASAM's miljømedicinske opgaver. I det omfang der er lyst og kræfter til det, kan udvalget initiere andre miljømedicinske, relevante problemstillinger, som de finder af relevans.

Der har kun været aktivitet omkring vindmøllestøj, hvor JB har besvaret mails fra Lægeforeningen om DASAMs holdning til helbredseffekter af vindmøllestøj. DASAMs formand er i årets løb blevet interviewet til flere aviser omkring samme problemstilling

Jakob Bønløkke

VAM – virksomhedsnær arbejdsmedicin

Beretning til DASAM generalforsamling om 2014

Formandskabet har været uformelt delt mellem Tina Storm, AMK Køge, og Anders Ingemann Larsen, Novozymes.

Formålet med udvalget er, ved at samle arbejdsmedicinere mv. med interesse for virksomhedsnær arbejdsmedicin, at udveksle erfaringer og udvikle den del af faget der beskæftiger sig med forebyggelse, helbredsovervågning, TTA, sundhedsfremme og anden medicinsk rådgivning til virksomhederne. Udvalget repræsenterer den faglige pendant til DBO med sit fagpolitiske sigte.

Der har ikke været megen *aktivitet* i udvalget i 2014, men vi har ikke opgivet ævred endnu. Aktiviteterne er dog sårbare derved at der er så få læger der fuldtids beskæftiger sig med området. Økonomien i udvalget er sådan at de enkelte aktiviteter er økonomisk selv bærende evt. med underskudsgaranti fra vores venner i DBO.

Der er planer om et virksomhedsbesøg i 2015 og om et besøg i en svensk FHV i 2015.

Udvalget vil meget gerne invitere klinisklæger med interesse i *out reach* aktiviteter til at kontakte formandskabet og være med til at udvikle de områder, VAM dækker.

TS / AIL
18-02-2015

Beretning fra inspektorerne for året 2014.

Formand:

Niels Kjærgaard Jørgensen

Øvrige inspektorer:

Ann Kryger

Tine Rubak Erichsen

Tine Malling

Ole Carstensen

Berit Hvass Christensen (junior inspektor)

Der er ikke umiddelbart behov for at udpege flere inspektorer. Med så få afdelinger, hvor der foregår uddannelse, er det vigtigt ikke at sprede erfaringerne ud på for mange.

Baggrund:

Inspektorordningen er en ordning, der skal sikre høj kvalitet af uddannelsen af de yngre læger. Det er Sundhedsstyrelsen, der står for ordningen. Selve ordningen betyder, at Sundhedsstyrelsen udsender udpegede inspektorer til de enkelte afdelinger med et vist interval. Inspektorerne har ved besøget samtaler med de(n) uddannelsessøgende yngre læger, den uddannelsesansvarlige overlæge m.fl. På baggrund af besøget udarbejder inspektorer en rapport, hvor de enkelte kompetancer, som uddannelsen gerne skulle indeholde, bliver vurderet. Rapporten afsluttes med anbefalinger om forbedringer, hvis der behov for dette. Rapporten sendes til udtalelse hos afdelingen og derefter til Sundhedsstyrelsen, der videresender til sygehusledelsen på det konkrete hospital.

Besøg i 2014/15

3 besøg (Århus, Odense og Herning)

Generelt:

Både dette års og tidligere års erfaringer viser, at uddannelsen generelt er rigtig god og grundig på de arbejdsmedicinske afdelinger. At det er de samme inspektorer, der kommer rundt, betyder at gode ideer og rutiner kan videregives til andre afdelinger.

Visse afdelinger opfatter desværre inspektorernes vurderinger lidt negativt, hvis inspektorerne påpeger problemer. Der synes derfor, at være behov for en forventningsafstemning imellem de uddannelsesansvarlige overlæger og inspektorerne.

Besøgene og rapportererne skal bruges konstruktivt og fremadrettet mhp at gøre uddannelsen af de yngre læger, så god som muligt.

Niels Kjærgaard

Beretning fra arbejdsgruppen vedrørende patienter med anden etnisk baggrund

På de arbejdsmedicinske klinikker er andelen af patienter med anden etnicitet stigende. I Aarhus var 12% af vores patienter i 2013 af anden etnicitet sammenlignet med knap 5% i 1991.

I Patient materialet fra Aarhus har vi set på den erhvervsmæssige prognose for patienter med anden etnisk baggrund sammenlignet med etniske danskere i perioden 1998 til 2013. Der var en markant dårligere tilknytning til arbejdsmarkedet blandt gruppen med anden etnicitet, hvor ca. 25 %, som ikke var på permanent overførselsindkomst ved undersøgelsen på Arbejdsmedicinsk Klinik, 2 år efter enten var på førtidspension, efterløn eller kontanthjælp og andre 25 % var på sygedagpenge.

Med baggrund bl.a i indimellem vanskelige forløb i det daglige kliniske arbejde, og opgørelsen fra Aarhus vurderede DASAM at der var behov for at se på mulighederne for at bedre rådgivningen til personer med 2. etnicitet fra arbejdsmedicinsk side.

DASAM indbød i efteråret repræsentanter fra de arbejdsmedicinske klinikker til at deltage i en arbejdsgruppe hvor opstarts kommissoriet var kortlægning af indsatser og erfaringer og en litteratur gennemgang samt etablering af model for undersøgelse og rådgivning.

Arbejdsgruppen der indtil nu har holdt 2 møder består af : Ole Carstensen Herning, Jan Schmidt Esbjerg, Anne Marie Thulstrup, Lone Donbæk, Signe Hjuler Boudigaard Aarhus. Birgitte Bidstrup Kristensen Herning og Aarhus, Vivi Ymer Ålborg og Trine Rønde Kristensen Bispebjerg.

Status: Efter 2 møder har vi oplyst en række konkrete punkter der skal arbejdes videre med:

- 1) Behov for mere tid med patienten til at få afklaret mulige barrierer før man kan komme til den arbejdsmedicinske problemstilling.
- 2) Mere tid og supplerende tilgange til at få en sufficient erhvervsannamnese.
- 3) Vores kommunikation og forståelses ramme i mødet med patienten.

4) Bedre tolkning, video tolkning og måske kort oplæring af særlige arbejdsmedicinske tolke,

5) Materialer på de store sprog

6) Mere viden om muligheder i lovgivning og særtilbud i lokalområdet.

7) Litteraturgennemgang

Konkret vil vi i april- maj etablere et pilot projekt med 30 patienter af anden etnisk herkomst. Vi vil i første samtale vurdere behovet for evt opdeling af forløbet i flere konsultationer. Det kunne være en adskillelse af den sociale og familiemæssige historie, sygehistorie og den arbejdsmedicinske problemstilling.

I det videre arbejde skal pilotprojektet evalueres og vi vil se på muligheder for fælles retningslinier, vejledninger og afsnit i Armoni.

Lone Donbæk Jensen